

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТОЛОГІЯ ТВАРИН»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	Н2 Тваринництво
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	Курс - 1, семестр – 2
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства, кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О. В. Квасницького
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Усенко Світлана, д.с.-г.н., к.б.н., с.н.с. контакти: ауд. 443 (навчальний корпус № 4) e-mail: svetlana.usenko@pdau.edu.ua <i>сторінка</i> <i>викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/usenko-svitlana-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Фахова вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва», «Селекція сільськогосподарських тварин», «Фізіологія травлення і біологія продуктивності сільськогосподарських тварин»
Компетентності	Здатність застосовувати знання з етології продуктивних тварин у професійній діяльності
Програмні результати навчання	ПРН. Використовувати знання з етології тварин як основу для вирішення наступних можливих шляхів використання та утримання продуктивних тварин; аналізувати дію і залежність тварин від адаптивних та соціальних поведінкових реакцій; оцінювати типи вищої нервової діяльності тварин, формувати належну їх поведінку

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, уміння залагоджувати конфлікти, уміння управляти своїм часом, здатність логічно і системно мислити.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних знань з питань фізіологічних механізмів, онтогенезу та еволюції поведінки, функцій поведінки, що забезпечують виживання тварин у їх природному середовищі, особливостей соціальної поведінки різних видів сільськогосподарських тварин, формування поведінки, поведінкових реакцій тощо.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Історія розвитку етології. Методи вивчення і класифікація поведінки тварин Тема 2. Фізіологічні передумови поведінки тварин Тема 3 Ієрархічні взаємовідносини у тварин. Альянси Тема 4. Основні етапи розвитку поведінки Тема 5. Шлюбно-сімейні взаємовідносини Тема 6. Емоції у тварин Тема 7. Елементи та критерії інтелектуальної поведінки сільськогосподарських тварин Тема 8. Управління популяціями тварин	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (демонстрування, спостереження) практичні (лабораторні роботи), порівняння (виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами), репродуктивний (робота з готовими зразками), дослідницький (студенти виконують пошукові дії), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань), методи письмового контролю (самостійна, контрольна робота), методи усного контролю (усне опитування), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету . https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/55/55/polozhennyyaproocinyuvannya2023.pdf здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i> 1. Ігнатенко. І.А. Етологія: Навчальний посібник. Черкаси, 2009. 96 с. 2. Корж О.П. Етологія тварин: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 236 с. 3. Севериновська О. В. Етологія (основи поведінки тварин) : підручник для вищих навчальних закладів / О. В. Севериновська, О. Є. Пахомов, В. К. Рибальченко. Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. 292 с. <i>Додаткові</i> 1. Атлас регуляції фізіологічних функцій : посібник / А.А. Замазій, М.Д. Камбур, С.О. Усенко та ін. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1». 2019 . 104 с. іл. 2. Стояновський В.Г., Усенко С.О., Шостя А.М., Соколенко В.М., Юдіна К.Є., Бірта Г.О. Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у кнурів-плідників залежно від типів вищої нервової діяльності. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Сільськогосподарські науки. Т. 22. 2020. № 93. С. 3-9. 3. Стояновський В. Г., Усенко С. О., Шостя А. М., Березницький В. І., Усенко О. О., Слинько Є. В. Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у спермі кнурів-плідників з різними типами вищої нервової діяльності. Вісник Полтавської державної аграрної академії, 2020. № 3. С. 196-204.	

4. Стояновський В., Усенко С., Шостя А., Гирич В., Сокирко М. Васильєва О., Березницький В. Якість спермопродукції у кнурів-плідників залежно від типів вищої нервової діяльності. Аграрний Вісник Причорномор'я. 2020. № 97. С. 14-23.
5. Шостя А.М., Усенко С.О., Усенко О.О. Вплив типів вищої нервової діяльності кнурів-плідників на окремі показники якості спермопродукції. М'ясні генотипи свиней: сьогодення та перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (Одеса, 2 вересня, 2021 р.). Одеса, 2021. С. 45-48.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Журнал «Організація ветеринарної справи»: веб-сайт: URL: <http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Veterinarna> (дата звернення 30.08.2024)

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 01.09.2025р. № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Виконання практичних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
<i>Тема 1.</i> Історія розвитку етології. Методи вивчення і класифікація поведінки тварин	5	5	10
<i>Тема 2.</i> Фізіологічні передумови поведінки тварин	10	5	15
<i>Тема 3</i> Ієрархічні взаємовідносини у тварин. Альянси	5	5	10
<i>Тема 4.</i> Основні етапи розвитку поведінки	5	5	10
<i>Тема 5.</i> Шлюбно-сімейні взаємовідносини	10	5	15
<i>Тема 6.</i> Емоції у тварин	5	5	10
<i>Тема 7.</i> Елементи та критерії інтелектуальної поведінки сільськогосподарських тварин	10	5	15
<i>Тема 8.</i> Управління популяціями тварин	10	5	15
Самостійна робота	60	40	100
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

- виконання практичних робіт та їх захист:

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь.
3	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь з невеликою кількістю неточностей.
2	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.
1	Виконані не всі завдання, відповідь нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

- виконання завдань самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, чітка повна відповідь на додаткові запитання
4	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань самостійної роботи
3	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності
2	Питання розкриті не повністю, не виконані деякі завдання
1	Питання розкриті не повністю, виконано менше 20% завдань